

https://farid.ps/articles/the_imperial_greed_for_energy/fi.html

Imperiumin ahneus energiaa kohtaan

Nicolás Maduro on pitkään väittänyt, että Venezuelan kärsimykset ja palestiinalaisten taistelu eivät ole erillisiä tragedioita, vaan ilmentymiä samasta globaalista rikoksesta: imperiumin hallinnasta, jota ajaa hillitön energian nälkä. Puheessaan toisensa jälkeen Maduro tuomitsi sen, mitä hän kuvasi yhteiseksi kohtaloksi Yhdysvaltain tukeman aggression vuoksi – tilanteeksi, jossa suvereenit kansat riistetään autonomiasta, altistetaan saarroille ja rangaistaan resurssien hallussapidosta, joita globaalit vallat himoitsevat. Historia on nyt vahvistanut hänen varoituksensa. Venezuela ja Palestiina seisovat rinnakkaisina uhreina Amerikan saalistavalle fossiilisten polttoaineiden tavoittelulle – öljylle, kaasulle ja energian hallinnalle hinnalla millä hyvänsä.

Venezuela ja Palestiina: Yhteinen anti-imperialismin rintama

Venezuelan liittouma Palestiinan kanssa ei ollut retorista teatteria tai diplomaattista opportunistia. Se oli chavismin perustavanlaatuinen pilari, jonka Hugo Chávez perintönä jätti ja jota Maduro ylläpiti. Vuodesta 2013 lähtien virassa ollut Maduro esitti johdonmukaisesti Palestiinan miehityksen erottamattomana osana Venezuelan omaa piiritystä pakotteiden ja pakkokeinojen alla. Venezuela katkaisi diplomaattisuhteet Israeliin vuonna 2009, toimitti humanitaarista apua toistuvissa Gazan kriiseissä ja tuomitsi Israelin toimet rikoksina, joita Yhdysvaltain valta mahdollisti.

Maduro kuvasi toistuvasti Gazaa kollektiivisen rangaistuksen laboratoriona – jota peilasi hänen mukaansa Venezuelan taloudellinen kuristus Yhdysvaltain pakotteiden kautta. Hän syytti Washingtonia ja sen liittolaisia ”genosidin” mahdollistamisesta Gazassa samalla kun ne kävivät ”taloudellista terrorismia” Caracasia vastaan. Vuoden 2024 puheessaan hän julisti palestiinalaisten taistelun ”ihmiskunnan pyhimmäksi asiaksi” ja yhdisti sen suoraan Venezuelan vastarintaan Yhdysvaltain irityksille ottaa haltuunsa sen öljyvarallisuus.

Näitä varoituksia pidettiin kriitikoiden toimesta ideologisena poseeruksena. Silti myöhemmät tapahtumat ovat tehneet niistä pelottavan ennakoivia. Maduro väitti, että resurssirikkaat kansakunnat eivät vain joudu painostuksen kohteeksi, vaan niitä kohdellaan – pakotteilla, välillisin konflikteilla ja suoralla voimalla – kunnes tottelevaiset hallinnot asennetaan tilalle. Palestiinassa hän viittasi Israelin Gazan saartoon tarkoituksellisen strategiana kieltää palestiinalaisilta hallinta omista luonnonvaroistaan, mukaan lukien Gazan meren kaasuesiintymä. Venezuelassa sama logiikka koski öljyä. Fossiilisten polttoaineiden ollessa edelleen keskeisiä geopolitisessa vallassa huolimatta energiasiirtymän retoriikasta, Yhdysvaltain interventionismi on voimistunut, muuttaen Maduron analyysin eleyksi todellisuudeksi.

Venezuela: Rangaistu öljynsä suojelemisesta

Venezuelan valtava luonnonriikkaus on pitkään merkinnyt sitä ulkomaisen saalistuksen kohteeksi. Maalla on yli 300 miljardia barrelia todistettuja öljyvarantoja – maailman

suurimmat – keskittyneinä pääosin Orinocon vyöhykkeelle, ja se edustaa palkintoa, jota energianälkäiset vallat eivät voi sivuuttaa. Maduron alaisuudessa valtion öljyyhtiö PDVSA vastusti Yhdysvaltain yritysten hallintaa ja solmi sen sijaan kumppanuuksia Venäjän, Kiinan ja Iranin kanssa hankkeissa kuten Carabobo ja Junín.

Vastaus oli taloudellista sodankäyntiä. Vuodesta 2017 lähtien Yhdysvaltain pakotteet lamauttivat järjestelmällisesti Venezuelan talouden, leikaten öljyntuotannon noin 2,5 miljoonasta barrelista päivässä alle miljoonaan. Maduro kuvasi johdonmukaisesti näitä pakotteita ei demokratian edistämisen välineinä, vaan varkauden instrumentteina – suunniteltuina pakottamaan Venezuela alistumaan ja avaamaan öljykenttensä Yhdysvaltain hallinnalle.

Tämä tavoite tuli selväksi 5. tammikuuta 2026, kun Yhdysvaltain sotilasiskut osuivat Caracasiin ja Nicolás Maduro otettiin kiinni. Presidentti Trump perusteli operaatiota “narco-terrorismin” vastaisena kampanjana, mutta hänen omat sanansa riisuvat kaikki tekosyyt. Puhuessaan Mar-a-Lagossa Trump ilmoitti: “Me hallitsemme maata siihen asti, kunnes voimme tehdä turvallisen, asianmukaisen ja harkitun siirtymän.” Hän korosti, että Yhdysvaltain hallinto Venezuelasta “ei maksa meille senttiäkään”, koska öljytulot – “raha, joka tulee maasta” – korvaavat Amerikan ponnistelut.

Tämä ei ollut poikkeus. Se seurasi tuttua imperiaalista kaavaa, kaikuna Irakista ja Libyasta, joissa hallinnonvaihto avasi tien energian saatavuuteen. Maduron poistaminen, jota kansainvälisesti tuomittiin aggressiona, vahvisti sen, mistä hän oli vuosia varoittanut: Venezuelan öljy teki siitä kohteen. Trumpin anteeksiantamaton keskittyminen resurssien uuttoon paljasti intervention sellaiseksi kuin se oli – energiakaappaus, joka naamioitiin turvallisuuspolitiikaksi.

Gazan meren kaasuesiintymä: Palestiinan varastettu tulevaisuus

Palestiinan kokemus seuraa samaa logiikkaa. Vuonna 2000 Gazan meren kaasuesiintymä löydettiin noin 36 kilometrin päässä rannikosta, sisältäen arviolta biljoona kuutiojalkaa maakaasua. Vaatimattomasta koostaan huolimatta esiintymä edustaa elinehtoa palestiinalaiselle energiaomavaraisuudelle. Sijaiten palestiinalaisilla merialueilla YK:n merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS) mukaan, Gazan meren olisi pitänyt muuttaa Gazan taloutta.

Sen sijaan kehitystä kuristettiin. Israelin rajoitukset, sotilaallinen hallinta ja jatkuva miehitys estivät palestiinalaisia pääsemästä omiin resursseihinsa. Kannattajat väittävät, että Israelin saarto ja toistuvat sotilaskampanjat – joita Yhdysvallat tukee diplomaattisesti ja sotilaallisesti – palvelevat paitsi turvallisuustavoitteita, myös taloudellisia: kieltää palestiinalaisilta suvereniteetti luonnonvarallisuuteensa.

Lokakuun 2023 sodan jälkeen nämä huolenaiheet ovat voimistuneet. Syytökset ovat kasvaneet siitä, että Gazan joukkosiirtymät voisivat helpottaa Israelin hyväksikäyttöä Gazan meren kaasuesiintymästä, integroimalla sen alueellisiin energaverkostoihin Yhdysvaltain tuella. Israelin myöntämät tutkimusluvut viereisille vesille vuonna 2023 yhdistettynä 35 miljardin dollarin kaasuvientisopimukseen Egyptin kanssa ovat ruokkinut

väitteitä tarkoituksellisesta resurssivarkaudesta. Koko prosessin ajan Yhdysvallat on suojellut Israelia diplomaattisesti, estäen YK:n päätöslauselmia ja priorisoiden energiaturvallisuutta Levantin altaalla palestiinalaisten oikeuksien yli.

Rinnastus Venezuelaan on ilmeinen. Molemmissa tapauksissa pakotteet, saarrot ja voima estävät paikallisia väestöjä hyötymästä omista resursseistaan, kun ulkoiset vallat asemoivat itsensä hyötymään.

Laki rikottu

Yhdysvaltain interventio Venezuelassa ja Trumpin omat lausunnot herättävät vakavia oikeudellisia seurauksia kansainvälisen ja kotimaisen lain nojalla.

Venezuela miehityksen alla

Julistaessaan avoimesti, että Yhdysvallat "hallitsisi" Venezuela siirtymäkauden aikana, Trump loi oikeudelliset edellytykset miehitykselle. Vuoden 1907 Haagin sääntöjen artiklan 42 mukaan miehitys olemassa, kun alue asetetaan vihamielisen armeijan vallan alle, joka harjoittaa tehokasta hallintaa. 5. tammikuuta 2026 toteutettu operaatio – yhdistettynä sotilasiskuihin ja Venezuelan valtionpäämiehen pakottamiseen – täyttää tämän määritelmän, laukaisten velvoitteet Geneven sopimusten nojalla.

Kansainvälinen laki on yksiselitteinen: miehittävä valta ei saa hyväksikäyttää luonnonvaroja oman hyötynsä vuoksi. Haagin sääntöjen artikla 55 rajoittaa miehittäjän usufruktiin – väliaikaiseen hallintoon ilman uusiutumattomien resurssien ehtymistä. Neljännen Geneven sopimuksen artikla 33 kieltää selvästi ryöstelyn, luokitellen tällaisen hyväksikäytön sotarikokseksi Rooman perussäännön nojalla. Trumpin lupaukset siitä, että Yhdysvaltain öljyyhtiöt hyötyisivät Venezuelan öljystä ja että tulot korvaisivat Amerikan kustannukset, signaloivat selkeää aikomusta rikkoa näitä kieltoja.

Valtionpäämiehen sieppaus

Nicolás Maduron kiinniotto pahentaa näitä rikkomuksia. Tapaoikeus, jonka Kansainvälinen tuomioistuin vahvisti Arrest Warrant -tapauksessa (2002), myöntää istuville valtionpäämiehille absoluuttisen immunitetin ulkomaiselta rikosoikeudelliselta lainkäytöltä. Maduron pakottaminen pois ilman suostumusta tai luovutusta rikkoo YK:n peruskirjan artiklaa 2(4), joka kieltää voiman käytön valtion suvereniteettia vastaan. Oikeustieteilijät varoittavat, että tämä teko kutsuu valtion vastuuseen, korvauksiin ja Kansainvälisen rikostuomioistuimen tarkasteluun samalla kun se asettaa ennakkotapauksen, joka heikentää diplomaattisia normeja globaalisti.

Yhdysvaltain laki sivuutettu

Kotimaassa interventio törmää vuoden 1973 sodanvaltuuksien päätöslauselmaan. Presidentti saa ottaa Yhdysvaltain joukot vihollisuuksiin vain kongressin valtuutuksella tai kansallisen hätätilan vastauksena Yhdysvaltoihin kohdistuneeseen hyökkäykseen. Trumpin "narco-terrorismi"-perustelu ei täytä tätä standardia. Mitään välitöntä aseellista hyökkäystä

ei ollut. Operaatio muodosti näin ollen laittoman vihollisuuksien aloittamisen, ohittaen kongressin ja kaikuna aikaisemmista kiistoista kuten Libyasta vuonna 2011.

Palestiina ja Venezuela: Sama rikos, eri nimet

Nämä rikkomukset peilaavat Israelin pitkäaikaista palestiinalaisten resurssien hyväksikäyttöä. Länsirannalla Israel ohjaa arviolta 80 % jaetuista pohjavesivarannoista siirtokuntiin ja kotikäyttöön, rajoittaen vakavasti palestiinalaisten pääsyä – toinen miehityslain rikkomus. Gazassa Israelin estäminen palestiinalaisten hallinnalle maakaasusta yhdistettynä sen 35 miljardin dollarin vientisopimukseen Egyptin kanssa joulukuussa 2025 vakiinnuttaa taloudellista hallintaa samalla kun palestiinalaiset jäävät riistetyiksi.

Kuten Venezuelassa, miehitys jatkuu ei pelkästään turvallisuussyistä, vaan voiton vuoksi.

Johtopäätös

Maduron yhteys Venezuelan ja Palestiinan välillä ei ollut liioittelua eikä propagandaa – se oli diagnoosi. Molemmat yhteiskunnat, jotka on varustettu arvokkailla fossiilisilla polttoaineilla, ovat rangaistuja suvereniteetin väittämistä. Molemmat ovat kohdanneet saartoja, pakotteita ja sotilaallista voimaa, jotka on suunniteltu murtamaan vastarinta ja helpottamaan resurssien uuttua. Niin kauan kuin öljy ja kaasu tukevat globaalia valtaa, imperiumin ahneus jatkaa naamioitumistaan humanitaariseksi interventioksi.

Oikeudenmukaisuus vaatii enemmän kuin retoriikkaa. Se vaatii miehitysten lopettamista, resurssisuvereniteetin palauttamista ja energian imperialismin kohtaamista, joka ajaa moderneja konflikteja. Maduro saattaa olla vaiennettu, mutta totuus, jota hän artikuloi, kestää – samoin kuin yhteinen taistelu, jonka hän nimesi.